از بيماري ايدز انگ‌زدايي كنيم

15 آذر 1402

10 آذر روز جهاني ايدز بود و سازمان جهاني بهداشت شعار اين روز در سال 2023 را «به ياد داشته باشيد و متعهد شويد» قرار داده بود، با يادآوري اين موضوع مهم كه با وجود پيشرفت‌هاي بسيار، نبرد با ايدز هنوز تمام نشده است.

ايدز يا سندرم نقص ايمني اكتسابي از حدود سال‌هاي 1365 در ايران شناخته شد و امروز كمتر كسي است كه نداند، ايدز بيماري ويروسي بدون درمان قطعي است كه از راه ورود مايعات فرد آلوده مانند مني يا خون به بدن ديگري منتقل مي‌شود.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشكي اعلام كرده، الگوي انتقال ايدز از راه استفاده مشترك از سوزن‌هاي آلوده كه در ابتدا شكل غالب انتقال در ايران بود به سوي انتقال از راه ارتباطات جنسي حفاظت‌نشده رفته است. اين يعني زنگ خطري جدي براي بخش‌هاي پيشگيري، درمان و آموزش درست. هرچند هنوز درمان قطعي براي ايدز كشف نشده، اما داروهاي پيشرفته جلوي انتقال ويروس را گرفته‌اند، طوري كه بسياري از بيماران مبتلا به ايدز مي‌توانند به صورت طبيعي عمري دراز داشته باشند، ازدواج كنند و بچه‌دار شوند. اين داروها در حال حاضر از سوي مراكز درماني دولتي در ايران به صورت رايگان دراختيار مبتلايان گذاشته مي‌شود.
بخش ديگري از اين ماجرا، آگاهي بسيار اندك مردم از اين بيماري است.

مردم ايدز را اژدهايي مي‌دانند كه با ورود به خانه همه را به آتش مي‌كشد و اين يعني ماي رسانه نتوانسته‌ايم رسالت خود درباره انگ‌زدايي از بيماري‌ها را به موقع انجام دهيم و درست اطلاع‌رساني كنيم. بسياري از افرادي كه درباره آلودگي خودشان به ويروس شك دارند، از ترس انگ خوردن به مراكز آزمايش مراجعه نمي‌كنند و ممكن است تا سال‌ها ويروس را در بدن خود نگه دارند و به شريك جنسي خود منتقل كنند. آزمايش‌هاي مربوط به ويروس اچ‌آي‌وي در همه جهان و ايران جزو اطلاعات محرمانه بيمار هستند و نبايد به هيچ عنوان به شخص ديگري به جز بيمار داده شوند.

آموزش درباره نوع تعامل و زندگي با بيمار مبتلا به ويروس اچ‌آي‌وي بخش مهم زندگي اين افراد و نزديكان‌شان را تحت تاثير قرار مي‌دهد. مراكز درماني به خانواده‌هاي اين افراد آموزش مي‌دهند كه ويروس از راه نشست و برخاست و دست دادن منتقل نمي‌شود و امروز كه داروهاي پيشرفته جلوي انتقال ويروس را گرفته‌اند، مي‌توان با رعايت اصولي ازدواج كرد و بچه‌دار شد. وقتي با اين افراد گفت‌وگو مي‌كنيد، اغلب مي‌شنويد كه اگر ديگران بفهمند ناقل ويروس هستند، زندگي اجتماعي و گاه خانوادگي آنها از ميان مي‌رود و كسي حاضر به ارتباط با آنها نيست. اين مشكل گاهي فرد را به مرز خودكشي مي‌رساند.

با رجوعي به گذشته مي‌بينيم اولين ورود رسانه به انگ‌زدايي از بيماري به حدود 60 سال قبل برمي‌گردد كه فروغ فرخزاد به‌رغم مخالفت بسياري از نزديكانش و با اعتماد به حرف پزشكان مبني بر اينكه جزام خشك مسري نيست، با زندگي با بيماران جزامي در اقامتگاه اين بيماران در تبريز، در سال 1341 فيلم ماندگار و تاثيرگذار «خانه سياه است» را ساخت و در آن درباره اين بيماري بسيار گفت و تصويرهايي تكان‌دهنده نشان داد. از آن زمان سيستم بهداشت و درمان ما پيشرفت‌هاي بزرگي كرده و گام‌هاي موثري در راه درمان برداشته، اما به نظر مي‌رسد هنوز مردم از بسياري از بيماري‌ها بي‌جهت مي‌ترسند و از بيماران كناره مي‌گيرند.

اين وظيفه رسانه است كه آخرين اخبار مربوط به بيماري مهم عصر ما يعني ايدز را آنقدر بگويد و بازگويد تا مردم به حقايق پي ببرند.

مرجان يشايايي